EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 22.3.2024.
COM(2024) 134 final

Ieteikums

PADOMES LĒMUMS

par grozījumu monetārajā nolīgumā ar Andoras Firstisti un monetārajā nolīgumā ar Sanmarīno Republiku

PASKAIDROJUMA RAKSTS

Eiropas Savienība ir parakstījusi monetāro nolīgumu ar Andoras Firstisti[1] un vēl vienu monetāro nolīgumu ar Sanmarīno Republiku[2].

Saskaņā ar monetārajiem nolīgumiem euro ir Andoras Firstistes un Sanmarīno Republikas oficiālā valūta. Saskaņā ar monetārajiem nolīgumiem un lai nodrošinātu euro netraucētu izmantošanu un aizsardzību, abām valstīm ir jātransponē ES monetāro tiesību akti. Ņemot vērā, ka Andoras Firstistei un Sanmarīno Republikai ir ievērojams banku sektors, kas darbojas ciešā saistībā ar eurozonas banku sektoru, Andoras Firstistei un Sanmarīno Republikai ir jāīsteno arī ES banku un finanšu tiesību akti, kas attiecas uz euro aizsardzību. Tas jo īpaši attiecas uz attiecīgo finanšu iestāžu darbību un uzraudzību saskaņā ar katrā monetārajā nolīgumā izklāstītajiem noteikumiem. Turklāt abām valstīm ir jāīsteno visi ES tiesību akti par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un terorisma finansēšanas novēršanu (NILL/TFN). ES tiesību akti, kas jāīsteno saskaņā ar monetārajiem nolīgumiem, ir norādīti to pielikumos.

Sarunas par asociācijas nolīgumu ar Andoras Firstisti un Sanmarīno Republiku tika pabeigtas 2023. gada decembrī. Saskaņā ar asociācijas nolīgumu abām valstīm ir pilnībā un efektīvi jāīsteno un jāpiemēro visi piemērojamie ES noteikumi, kas attiecas uz bankām, apdrošināšanu, aktīvu pārvaldību un vērtspapīru tirgiem. Asociācijas nolīgums arī nodrošinās visu ES tiesību aktu par NILL/TFN pilnīgu īstenošanu un piemērošanu.

ES banku un finanšu pakalpojumu tiesību akti, kas attiecas uz euro un kas Andoras Firstistei un Sanmarīno Republikai ir jāīsteno saskaņā ar monetārajiem nolīgumiem, ir tikai to ES finanšu pakalpojumu tiesību aktu apakškopa, kuri tām būs jāpieņem saskaņā ar asociācijas nolīgumu. ES tiesību aktu kopums par NILL/TFN ir identisks monetārajos nolīgumos un asociācijas nolīgumā.

ES tiesību akti, kas jāīsteno saskaņā ar dažādiem nolīgumiem, daļēji pārklājas. Tas nozīmē – ja netiks veikti pasākumi, abu nolīgumu pielikumos būtu jānorāda tiesību akti, kas pārklājas. Ņemot to vērā, būtu jārod risinājums, kā precizēt pienākumus un novērst centienu dublēšanos, vienlaikus garantējot juridisko noteiktību un nolīgumu ātru piemērošanu.

Monetāros nolīgumus iekļaut asociācijas nolīgumā nav iespējams, jo tiem ir atšķirīgi mērķi un juridiskie pamati. Monetāro nolīgumu juridiskais pamats ir Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 219. panta 3. punkts. Saskaņā ar to Padome, kas pārstāv tikai tās dalībvalstis, kuras ir ieviesušas euro, pēc Komisijas ieteikuma un pēc apspriešanās ar Eiropas Centrālo banku rīkojas saskaņā ar standarta noteikumu par kvalificētu balsu vairākumu. Asociācijas nolīguma pamatā ir LESD 218. pants, saskaņā ar kuru pēc Eiropas Parlamenta piekrišanas Padome, kas pārstāv visas dalībvalstis, pieņems lēmumu par nolīguma noslēgšanu.

Dzīvotspējīgs un vienkāršs risinājums ir monetāro nolīgumu grozīšana. Ar ierosināto grozījumu monetāro tiesību akti (piemēram, par banknotēm un monētām, krāpšanu un viltošanu, statistikas pārskatiem Eiropas Centrālajai bankai un aktiem saskaņā ar LESD 133. pantu) arī turpmāk tiktu uzskaitīti monetāro nolīgumu pielikumos. Tomēr monetārajos nolīgumos tiktu iekļauta klauzula, kas paredzētu, ka asociācijas nolīgumā tiek iekļauti visi

[1] OV C 369, 17.12.2011., 1. lpp.
[2] OV C 121, 26.4.2012., 5. lpp.

jaunie ES tiesību akti par NIIL/TFN un visi jaunie ES tiesību akti par bankām un finansēm, kas attiecas uz euro, tiklīdz šie ES tiesību akti kļūs piemērojami saskaņā ar asociācijas nolīgumu. Līdz brīdim, kad asociācijas nolīguma protokola par finanšu pakalpojumiem segmenti stāsies spēkā attiecībā uz asociēto valsti un ES tiesību akti, kas attiecas uz šiem segmentiem, kļūs piemērojami šai asociētajai valstij, attiecīgie ES *acquis* arī turpmāk tiktu iekļauti un ņemti vērā šīs asociētās valsts monetāro nolīgumu pielikumā. Šo procedūru piemērotu katram segmentam, ja to stāšanās spēkā notiek pakāpeniski.

Tiesību akti, kas attiecas uz NILL/TFN, bankām un finansēm un kas uzskaitīti asociācijas nolīgumā, bet attiecas uz euro, būtu skaidri apzīmēti kā tādi, lai, novērtējot to īstenošanu, to varētu izdarīt vienlaikus monetāro nolīgumu vajadzībām. Tas nodrošinās darba kārtības racionalizēšanu un novērsīs centienu dublēšanos asociācijas nolīguma apvienotās komitejas sanāksmēs un monetāro nolīgumu apvienotās komitejas sanāksmēs. Komisijas dienestu nodoms ir aicināt savus Eiropas Centrālās bankas partnerus pievienoties Eiropas Komisijas delegācijai Finanšu pakalpojumu apakškomitejā, kas izveidota saskaņā ar asociācijas nolīgumu, kad tā apspriež to, kā tiek īstenoti tiesību akti par NIIL/TFN, bankām un finansēm, kas attiecas uz euro.

Lai nodrošinātu juridisko noteiktību, monetārajiem nolīgumiem tiktu pievienota vēl viena klauzula nolūkā garantēt asociācijas nolīguma un monetāro nolīgumu neatkarību. Tas arī paredzētu, ka tiesību akti par bankām un finansēm, kas attiecas uz euro, un par NILL/TFN tiek pārnesti uz monetārajiem nolīgumiem gadījumā, ja asociācijas nolīgums tiktu daļēji vai pilnībā apturēts vai izbeigts.

Ieteikums

PADOMES LĒMUMS

par grozījumu monetārajā nolīgumā ar Andoras Firstisti un monetārajā nolīgumā ar Sanmarīno Republiku

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 219. panta 3. punktu,

ņemot vērā Komisijas ieteikumu[1],

ņemot vērā Eiropas Centrālās bankas atzinumu[2],

tā kā:

(1) No euro ieviešanas dienas monetārie un valūtas kursa jautājumi ir Savienības ekskluzīvā kompetencē.

(2) Savienība ir parakstījusi monetāro nolīgumu ar Andoras Firstisti[3] un vēl vienu monetāro nolīgumu ar Sanmarīno Republiku[4].

(3) Paredzams, ka pēc sarunu pabeigšanas 2023. gada decembrī Savienība parakstīs asociācijas nolīgumu ar Andoras Firstisti un Sanmarīno Republiku. Saskaņā ar asociācijas nolīgumu un tā protokolu par finanšu pakalpojumiem Andora un Sanmarīno pakāpeniski pievienosies finanšu pakalpojumu vienotajam tirgum, kas nozīmē, ka Andorai un Sanmarīno būtu jātransponē visi Savienības *acquis* un jaunie tiesību akti par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un terorisma finansēšanas novēršanu un par finanšu pakalpojumiem.

(4) Gan monetārie nolīgumi, gan asociācijas nolīgums paredz, ka Andora un Sanmarīno īsteno Savienības tiesību aktus. Minētie tiesību akti ir norādīti attiecīgo nolīgumu pielikumos.

(5) Savienības tiesību akti par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un terorisma finansēšanas novēršanu, kas jāīsteno saskaņā ar abu veidu nolīgumiem, ir identiski. Turpretī tiesību akti par finanšu pakalpojumiem pārklājas tikai daļēji. Saskaņā ar monetārajiem nolīgumiem piemērojamie tiesību akti galvenokārt attiecas uz banku un finanšu tiesībām, kas saistīti ar finanšu iestāžu uzraudzību un attiecas uz euro, savukārt visi Savienības tiesību akti par finanšu pakalpojumiem ietilpst asociācijas nolīguma darbības jomā.

(6) Monetārie nolīgumi, no vienas puses, un asociācijas nolīgums, no otras puses, ir savstarpēji neatkarīgi, un tiem ir atšķirīgi mērķi un juridiskie pamati. Monetāro

---

1 OV C , , lpp .

2 OV C , , lpp .

3 Monetārais nolīgums starp Eiropas Savienību un Andoras Firstisti (OV C 369, 17.12.2011., 1. lpp.).

4 Monetārais nolīgums starp Eiropas Savienību un Sanmarīno Republiku (OV C 121, 26.4.2012., 5. lpp.).

nolīgumu juridiskais pamats ir LESD 219. panta 3. punkts, saskaņā ar kuru Padome, kas pārstāv tikai tās dalībvalstis, kuras ir ieviesušas euro, pēc Komisijas ieteikuma un pēc apspriešanās ar Eiropas Centrālo banku rīkojas saskaņā ar standarta noteikumu par kvalificētu balsu vairākumu. Asociācijas nolīguma pamatā ir LESD 218. pants, saskaņā ar kuru pēc Eiropas Parlamenta piekrišanas Padome, kas pārstāv visas dalībvalstis, pieņems lēmumu par nolīguma noslēgšanu. Tāpēc nolīgumi ir savstarpēji neatkarīgi, un monetāros nolīgumus nevar iekļaut asociācijas nolīgumā.

(7) Būtu jāatrod mehānisms, lai novērstu identisku pienākumu daļēju pārklāšanos saskaņā ar dažādajiem nolīgumiem un nodrošinātu netraucētu mijiedarbību starp tiem. Dzīvotspējīgs un vienkāršs risinājums ir monetāro nolīgumu grozīšana.

(8) Monetārajos nolīgumos būtu jāiekļauj klauzula, kas paredz, ka asociācijas nolīgumā tiek iekļauti visi jaunie Savienības tiesību akti par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un terorisma finansēšanas novēršanu un visi jaunie attiecīgie Savienības tiesību akti par bankām un finansēm, kas attiecas uz euro, tiklīdz šie Savienības tiesību akti kļūs piemērojami saskaņā ar asociācijas nolīgumu. Novērtējums par visu minēto tiesību aktu – gan iepriekšējo, gan turpmāko – īstenošanu būtu jāveic asociācijas nolīguma ietvaros, un tas var būt būtisks monetāro nolīgumu piemērošanai.

(9) Savienības monetāro tiesību akti arī turpmāk būtu jāreglamentē tikai ar monetārajiem nolīgumiem.

(10) Lai garantētu nolīgumu neatkarību, monetārajos nolīgumos būtu jāiekļauj klauzula.

(11) Savienības tiesību akti par bankām un finansēm, kas attiecas uz euro, un par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un terorisma finansēšanas novēršanu, kuri ir kļuvuši par asociācijas nolīguma daļu, būtu automātiski jāiekļauj monetārajos nolīgumos, ja asociācijas nolīgums tiek daļēji vai pilnībā apturēts vai ja tas tiek izbeigts.

(12) Padomei ir jānosaka kārtība, kādā izdara grozījumu nolīgumos par monetārajiem vai ārvalstu valūtas režīma jautājumiem,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Komisija cenšas panākt šādas izmaiņas monetārajos nolīgumos, risinot sarunas par grozījumu monetārajā nolīgumā ar Andoras Firstisti un grozījumu monetārajā nolīgumā ar Sanmarīno Republiku:

(a) tādas klauzulas iekļaušana monetārajos nolīgumos, saskaņā ar kuru visi jaunie tiesību akti, kas attiecas uz apakškopu, kurā ietilpst Savienības tiesību akti par banku un finanšu tiesībām, kas attiecas uz euro, un visi jaunie Savienības tiesību akti par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un terorisma finansēšanas novēršanu, kļūst par asociācijas nolīguma attiecīgā pielikuma daļu tikai tad, kad šie Savienības tiesību akti kļūst piemērojami saskaņā ar asociācijas nolīgumu;

(b) tādas klauzulas iekļaušana monetārajos nolīgumos, kas nodrošina, ka novērtējums par to, kā tiek īstenoti visi Savienības tiesību akti par banku un finanšu tiesībām, kas attiecas uz euro, un visi Savienības tiesību akti par nelikumīgi iegūtu līdzekļu

legalizēšanas un terorisma finansēšanas novēršanu, neatkarīgi no tā, vai tie ir iepriekšējie, vai turpmākie, būtu jāveic asociācijas nolīguma ietvaros un var būt būtiski monetāro nolīgumu piemērošanai. Klauzulā būtu arī skaidri jānorāda, ka Savienības tiesību akti par banku un finanšu tiesībām, kas attiecas uz euro, ir skaidri apzīmēti kā tādi, lai, novērtējot to īstenošanu, to varētu izdarīt vienlaikus monetārā nolīguma nolūkā, kā tas tiek darīts vienlaikus arī attiecībā uz visiem Savienības tiesību aktiem par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un terorisma finansēšanas novēršanu;

(c) tādas klauzulas iekļaušana monetārajā nolīgumā, ar kuru Savienības tiesību akti par banku un finanšu tiesībām, kas nepieciešami euro, un visi Savienības tiesību akti par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un terorisma finansēšanas novēršanu, kuri ir norādīti asociācijas nolīgumā, bet ir būtiski euro netraucētai izmantošanai un aizsardzībai, tiek skaidri apzīmēti, lai šo tiesību aktu īstenošanas novērtējumu Andoras Firstistē un Sanmarīno Republikā saskaņā ar asociācijas nolīgumu varētu veikt vienlaikus monetāro nolīgumu vajadzībām;

(d) tādas klauzulas iekļaušana monetārajos nolīgumos, ar kuru apakškopa, kurā ietilpst visi jaunie Savienības tiesību akti par banku un finanšu tiesībām, kas attiecas uz euro, un visi jaunie Savienības tiesību akti par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas vai terorisma finansēšanas novēršanu, kuri kļuvuši par asociācijas nolīguma daļu, tiek automātiski iekļauti monetāro nolīgumu pielikumos, ja asociācijas nolīgums tiek daļēji vai pilnībā apturēts vai ja tas tiek izbeigts;

(e) tādas klauzulas iekļaušana monetārajos nolīgumos, kas nodrošina, ka Savienības monetāro tiesību aktus arī turpmāk reglamentē tikai monetārie nolīgumi.

Komisija informē Andoras Firstisti un Sanmarīno Republiku par nepieciešamību un par Savienības gatavību grozīt monetāros nolīgumus.

2. pants

Komisija ir pilnvarota risināt sarunas, noslēgt un parakstīt grozījumu monetārajā nolīgumā ar Andoras Firstisti četrās valodās: katalāņu, franču, angļu un spāņu. Tekstu visās šajās valodās uzskata par vienlīdz autentisku.

Komisija ir pilnvarota risināt sarunas, noslēgt un parakstīt grozījumu monetārajā nolīgumā ar Sanmarīno Republiku angļu valodā.

Šis lēmums ir adresēts Komisijai.

Briselē,

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs